

XXV ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ТРЕТА РЕДОВНА СЕСИЯ

Стенографски дневникъ

НА

22. заседание

Срѣда, 17 декемврий 1941 г.

(Открито въ 16 ч. 20 м.)

Председателствувалъ подпредседателъ Никола Захариевъ. Секретари: Атанасъ Цвѣтковъ и Георги Михайловъ.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Съобщения:	Стр.	По дневния редъ:	Стр.
Отписки	355	Законопроекти: 1. За измѣнение и допълнение бюджета на държавата за 1941 бюджетна година (Първо четене)	355
Питане	355	2. За извънреденъ бюджетенъ кредитъ по бюджета на Министерството на земедѣлието и държавните имоти за 1942 бюджетна година, въ размѣръ на 60.000.000 л. (Първо четене)	357
Предложения	355	Дневенъ редъ за следващото заседание	358
Законопроекти	355		

Председателствувалъ Никола Захариевъ: Присѣдствувать необходимото число народни представители. Откривамъ заседанието.

(Отсѣдствувать народнитѣ представители: Александъръ Загоровъ, Александъръ Карапетровъ, Александъръ Цанковъ, Божилъ Прашиловъ, Гаврилъ Гроздановъ, Георги Миковъ, Деянъ Деяновъ, Димитъръ Андреевъ, Димитъръ Митковъ, Дончо Узуновъ, Иванъ Русевъ, д-ръ Иванъ Вазовъ, д-ръ Иванъ Йотовъ, Киро Арnaudовъ, Косю Аневъ, Минчо Ковачевъ, Николай Султановъ, Петъръ Грънчаровъ, Петъръ Думановъ, Саша въ Павловъ, Спасъ Мариновъ, Стефанъ Керкenezовъ, Тодоръ Кожухаровъ и Тотю Маровъ)

Председателството е разрешило отпускъ на следнитѣ г-да народни представители:

Петъръ Грънчаровъ — 1 день;
Деню Георгиевъ — 1 день;
Александъръ Цанковъ — 2 дена;
Д-ръ Василь Георгиевъ — 2 дена;
Георги Кендеровъ — 1 день;
Георги Тодоровъ — 2 дена;
Косю Аневъ — 2 дена;
Д-ръ Петъръ Шишковъ — 2 дена;
Петъръ Думановъ — 4 дни, и
Тодоръ Кожухаровъ — 3 дни.

Постѣпило е питане до г-на министра на вътрешнитѣ работи и народното здраве отъ разложкия народенъ представителъ г-нъ д-ръ Никола Минковъ относно уличнитѣ демонстрации предъ нѣкои чужди легации, станали на 13 декемврий 1941 г. Питането ще бѣде изпратено на г-на министра на вътрешнитѣ работи и народното здраве за отговоръ.

Постѣпили сѣ:

Отъ Министерството на финанситѣ:

Предложение за освобождаване отъ вносно мито и други данѣни, такси и берии 20.000 килограма сухо-безсолни биволски кожи „Шангхай“;

Законопроектъ за разрешаване на министра на вътрешнитѣ работи и народното здраве да поеме задѣлжение за нуждитѣ на народното здраве въ размѣръ на 50.000.000 л., платими за повече отъ три бюджетни години;

Отъ Министерството на търговията, промишлеността и труда:

Законопроектъ за отпускане оборотни срѣдства отъ Българската земеделска и кооперативна банка на Главното комисарство на снабдяването за посрѣщане текущи нужди въ връзка съ снабдяването;

Предложение за одобряване на 44. постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 27 юний 1941 г., протоколъ № 111.

Отъ Министерството на земедѣлието и държавните имоти — законопроектъ за задължителната застраховка на земеделскитѣ култури срещу градушка.

Отъ Министерството на желѣзницитѣ, пошитѣ и телеграфитѣ — законопроектъ за допълнение на закона за Държавното телеграфопощенско училище;

Законопроектъ за откупуване индустриалната тѣснопѣтна желѣзопѣтна линия отъ спирка Орлица до спирка Балабановъ, собственост на Българска книжна и дървена индустрия, отъ българската държава.

Законопроектитѣ и предложенията сѣ раздадени на г-да народнитѣ представители и ще бѣдатъ поставени на дневенъ редъ.

Минаваме на дневния редъ, точка първа:

Първо четене на законопроекта за измѣнение и допълнение бюджета на държавата за 1941 бюджетна година.

Които г-да народни представители приематъ да се прочетатъ само мотивитѣ, като текстътъ на законопроекта се смѣта прочетенъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика да прочете мотивитѣ.

Докладчикъ д-ръ Георги Рафаиловъ: (Чете)

„МОТИВИ

къмъ законопроекта за измѣнение и допълнение бюджета на държавата за 1941 бюджетна година.

Г-да народни представители! Поради нововозникнали и непредвидени нужди за освободенитѣ презъ 1941 г. земи, както и за такива отъ старитѣ предѣли на царството, нѣкои отъ предвиденитѣ кредити по бюджетитѣ на отдѣлнитѣ министерства и дирекции се оказаха крайно недостатъчни и е необходимо, за да могатъ да се посрещнатъ най-неотложнитѣ нужди, тѣзи кредити да бѣдатъ усилены, като нуждитѣ суми за усиляванетоъ имъ се взематъ отъ реализираниѣ икономии по други кредити отъ сѣшитѣ бюджети.

Моля ви, г-да народни представители, като имате горното предвидъ, да приемете и гласувате предлагания въ законопроекта за измѣнение и допълнение бюджета на държавата за 1941 бюджетна година.

Гр. София, декемврий 1941 г.

Министъръ на финанситѣ: Д. Божиловъ

(Ето текстът на законопроекта:

ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за изменение и допълнение бюджета на държавата за 1941 бюджетна година.

Чл. 1. Намалява се кредитът по § 58 от бюджета на Дирекцията на държавните дългове за 1941 бюджетна година с сумата 1.320.000 л., с която сума се усилват кредитите по следните параграфи от същия бюджет, а именно: нов § 63а, обезщетение на преселниците от Северна Добруджа за оставените необрани реколти за 1941 г., по оценки на Комисарството за Добруджа, с 1.300.000 л. и § 71 с 20.000 л.

Чл. 2. Намалява се кредитът по § 15 от бюджета на Върховната и областните смътни палати за 1941 бюджетна година с сумата 50.000 л., с която сума се усилват кредитите по следните параграфи от същия бюджет, а именно: § 6 с 15.000 л. и § 14 с 35.000 л.

Чл. 3. Намаляват се по бюджета на Министерството на външните работи и на изповяданията за 1941 бюджетна година кредитите по следните параграфи, а именно: § 4 с 400.000 л., § 5 с 100.000 л., § 13 с 100.000 л. и § 27 с 100.000 л., или общо с 700.000 л., с която сума се усилват кредитите по следните параграфи от същия бюджет, а именно: § 2 с 20.000 л., § 8 с 20.000 л., § 10 с 40.000 л., § 11 с 100.000 л., § 14 с 20.000 л., § 16 с 100.000 л., § 25 с 200.000 л. и § 29 с 200.000 л.

Чл. 4. Намаляват се по бюджета на Министерството на вътрешните работи и народното здраве — администрация и полиция — за 1941 бюджетна година кредитите по следните параграфи, а именно: § 3 с 1.000.000 л., § 3а с 300.000 л., § 7 с 4.000.000 л., § 8, буква „а“, с 1.200.000 л., § 8, буква „б“, с 2.500.000 л. и § 17 с 2.400.000 л., или общо с 11.400.000 л., с която сума се усилват кредитите по следните параграфи от същия бюджет, а именно: § 4 с 1.000.000 л., § 14 с 5.700.000 л., § 16 с 2.750.000 л., § 19 с 1.250.000 л., § 22, точка 2, с 20.000 л., § 22, точка 3, с 60.000 л., § 22, точка 6, с 50.000 л., § 22, точка 8, с 40.000 л., § 23 с 130.000 л. и § 28 с 400.000 л.

Чл. 5. Намаляват се по бюджета на Министерството на вътрешните работи и народното здраве — Главна дирекция на народното здраве, за 1941 бюджетна година, кредитите по следните параграфи, а именно: § 9, буква „в“, с 3.700.000 л., § 16 с 1.000.000 л., § 23 с 100.000 л. и § 43, буква „а“, с 700.000 л., или общо с 5.500.000 л., с която сума се усилват кредитите по следните параграфи от същия бюджет, а именно: § 4 с 2.700.000 л., § 8, буква „а“, с 1.700.000 л., § 19 с 800.000 л., § 20 с 100.000 л., § 29, точка 1, с 40.000 л., § 29, точка 6, с 15.000 л., § 29, точка 9, с 5.000 л. и § 36 с 140.000 л.

Чл. 6. Намаляват се по бюджета на Министерството на финансите за 1941 бюджетна година кредитите по § 33а с сумата 13.700.000 л., с която сума се усилват кредитите по следните параграфи от същия бюджет, а именно: § 2 с 200.000 л., § 4 с 1.000.000 л., § 10а с 6.700.000 л., § 10б с 800.000 л. и § 30 с 5.000.000 л.

Чл. 7. Намаляват се по бюджета на Министерството на правосъдието за 1941 бюджетна година кредитите по следните параграфи, а именно: § 9 с 100.000 л. и § 21 с 1.100.000 л., или общо с 1.200.000 л., с която сума се усилва кредитът по § 12 от същия бюджет.

Чл. 8. Намаляват се по бюджета на Министерството на земеделието и държавните имоти за 1941 бюджетна година кредитите по следните параграфи, а именно: § 28 с 200.000 л., § 48 с 100.000 л., § 49 с 150.000 л., § 59 с 30.000 л., § 79 с 200.000 л., § 82 с 50.000 л., § 90 с 150.000 л., § 92 с 700.000 л., § 95 с 40.000 л., § 97 с 40.000 л., § 98 с 30.000 л., § 107а с 1.500.000 л., § 119 с 600.000 л., § 120 с 700.000 л., § 145 с 300.000 л., § 148 с 1.000.000 л., § 150 с 80.000 л., § 151 с 50.000 л., § 152 с 20.000 л., § 161 с 100.000 л., § 164 с 100.000 л., § 176 с 2.200.000 л., § 193 с 30.000 л., § 198 с 15.000 л., § 228 с 800.000 л., § 229 с 500.000 л., § 241 с 1.000.000 л., § 254 с 100.000 л., § 258 с 75.000 л., § 261а с 800.000 л., § 273 с 1.000.000 л., или общо с сумата 12.660.000 л., с която сума се усилват кредитите по следните параграфи от същия бюджет, а именно: § 2 с 2.500.000 л., § 4 с 100.000 л., § 7 с 500.000 л., § 12 с 70.000 л., § 20 с 2.350.000 л., § 30 с 150.000 л., § 31 с 200.000 л., § 32 с 100.000 л., § 34 с 410.000 л., § 44 с 50.000 л., § 47 с 50.000 л., § 51 с 80.000 л., § 55 с 20.000 л., § 56 с 10.000 л., § 60 с 30.000 л., § 89 с 150.000 л., § 93 с 40.000 л., § 102 с 600.000 л., § 103 с 300.000 л., § 104 с 100.000 л., § 107 с 200.000 л., § 112 с 200.000 л., § 114 с 45.000 л., § 118 с 5.000 л., § 122 с

50.000 л., § 133 с 900.000 л., § 165 с 200.000 л., § 192 с 15.000 л., § 195 с 10.000 л., § 230 с 800.000 л., § 245 с 400.000 л., § 246 с 100.000 л., § 247 с 200.000 л., § 248 с 200.000 л., § 251 с 500.000 л., § 263а с 175.000 л., § 263б с 50.000 л., § 269 с 200.000 л., § 274 с 200.000 л., § 275 с 100.000 л. и § 276 с 300.000 л.

Чл. 9. Разрешава се допълнителен бюджетен кредит по бюджета на Дирекцията за закупуване и износ на зърнени храни за 1941 бюджетна година в размер на 1.100.000 л., с която сума се усилват кредитите по следните параграфи от същия бюджет, а именно: § 3 с 220.000 л., § 4 с 300.000 л., § 5 с 540.000 л., § 9 с 20.000 л. и § 11 с 20.000 л.

Разходите по този допълнителен бюджетен кредит да се покриват от постъпленията, съгласно с чл. 8 от Наредбата-закон за закупуване и износ на зърнени храни и чл. 3 от Наредбата за разходите по бюджета на дирекцията.

Чл. 10. Дава се тълкуване на чл. 6 от закона за допълнителен бюджетен кредит по бюджета на държавата за 1941 бюджетна година („Държавен вестник“, брой 116, от 30 май 1941 г.), че постановленията на същия член са в сила и действие до 31 декември 1941 г. по отношение на служителите, командировани от старите предели на царството в освободените през 1941 г. земи.

Чл. 11. Разрешава се да се издадат от бюджета на Министерството на финансите за 1941 бюджетна година авансови платежни заповеди на името на касиера на Държавната печатница до края на 1941 г. и да се държат сумите на разположение за изплащане на доставките от странство за машини и консумативни материали, ангажи-ментите за които са поети през 1941 бюджетна година, а изпълнението и изплащането ще стане през 1942 бюджетна година от следните параграфи, а именно: § 41а на сума 176.000 л., § 41б на сума 2.005.000 л., § 42 на сума 5.000.000 л.

Чл. 12. Институтът на земеделско-стопански проучвания под ведомството на Министерството на земеделието и държавните имоти се прехвърля, начиная от 1 януари 1941 г., в външните служби към опитно дѣло и се поставя пред Българо-румския институт за земеделски изследвания в София. Институтът за земеделско-стопански проучвания остава да се числи в организационно и административно отношение към стопанското отделение.

Чл. 13. Духовните семинари в София и Пловдив не плащат на съответната община и общинските стопански предприятия такси за вода, смет, осветление и други. Това постановление е в сила и действие до отмяненето му с закон.

Чл. 14. Заличават се задълженията на държавното съкровище, срещу безлихвените съкрупни бонове, а именно: към фонда „Царь Борис III“ 12.817.339 л. и към фонда „Стопанско повдигане на страната“ 12.523.478 л., както и задълженията на взетите взаимнообразно суми, а именно: от фонда „Постройка на нови железници“ 1.000.000 л. и фонда „Разширение, подобрене и обзавеждане гари“ 8.200.000 л.

Чл. 15. Изплатените от държавното съкровище от 1912 до 1935 бюджетна година включително разходи по разписки образец № 17 и неоформени бюджетно досега поради липса на редовни разходооправдателни документи се оформяват бюджетно с платежни заповеди, издадени без документи, по кредита, разрешен с чл. 1 от закона за извънбюджетен (свръхсмѣтен) кредит от 1.900.000.000 л. за оформяване на изплатените, но неоформени разходи през разни години, утвърден с указ № 18, от 8 април 1930 г., изменен и допълнен с чл. 12 от закона, утвърден с указ № 27, от 27 април 1932 г., чл. 8 от закона, утвърден с указ № 12, от 10 април 1933 г., и с чл. 1 от закона, утвърден с указ № 3, от 7 март 1940 г.

Бюджетното оформяване на разхода не покрива отговорността по чл. 67 от закона за бюджета, отчетността и предприятията за липсата, получили неправилно или в повече суми по разписки.

Неизползуваният остатък по горния кредит в края на 1941 бюджетна година се заличава.)

Председателствувашъ Никола Захариевъ: Които г-да народни представители приемат на първо четене законопроекта за изменение и допълнение бюджета на държавата за 1941 бюджетна година, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектът ще бъде изпратен в комисията. Минаваме на точка втора от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за извънреден бюджетен кредит по бюджета на Министерството на земеделието и държавните имоти за 1942 бюджетна година, въ размър на 60.000.000 л., за строеж на училищни и стопански сгради и закупуване на полски непокрити имоти.

Които г-да народни представители приемат да се прочетат само мотивите, като текстът на законопроекта се смъта прочетен, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика да прочете мотивите.

Докладчик д-р Георги Рафаилов: (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за извънредния бюджетен кредит по бюджета на Министерството на земеделието и държавните имоти за 1942 бюджетна година, въ размър на 60.000.000 л., за строеж на училищни и стопански сгради и закупуване на полски непокрити имоти.

Г-да народни представители! За една земеделска страна земеделските училища, които подготвят просвѣтени и вещи ръководители на стопанския живот, сж от първостепенно значение. Тъ сж едно отъ най-мощните и сигурни срѣдства за ускоряване и улесняване на земеделско-стопанския напредък и повдигане културния уровень на селото.

За подготовката на селските младежи и дѣвци, като бъдещи стопани и домакини, днесъ въ страната работятъ следните видове земеделски институти и училища: 1) два земеделски учителски институти, 2) петъ срѣдни земеделски училища, 3) тридесетъ и деветъ мъжки и девически практически земеделски училища и двеста и десетъ допълнителни земеделски училища.

Съ изключение на допълнителните земеделски училища, всички останали земеделски училища се издържатъ отъ държавата, която е направила доста големи материални жертви за тяхното организиране и обзавеждане. Все пакъ много отъ съществуващите досега и всички новооткрити земеделски училища сж крайно много затруднени въ своята образователна работа, поради липса на подходящи и достатъчни училищни и стопански сгради. По същата причина нѣкои отъ училищата приематъ ученици презъ годината.

За да отговори на тази нужда, Министерството на земеделието и държавните имоти презъ 1941 г. сключи два заема отъ Българската земеделска и кооперативна банка, въ размър на 210.000.000 л., за строеж на училищни и

стопански сгради и закупуване полски непокрити имоти.

Съ тези два заема ще бъдатъ снабдени всички учителски земеделски институти, срѣдни и практически училища съ училищни и стопански сгради въ продължение на петъ години.

Разходите по строежите на сградите, изброени въ подробна таблица, ежегодно ще се оформяватъ по законодателен редъ, подъ формата на извънреден бюджетен кредит по бюджета на Министерството на земеделието и държавните имоти.

Презъ предстоящата 1942 г. въ своя планъ на работа Министерството на земеделието и държавните имоти опредѣля сумата 60.000.000 л. за строеж на училищни и стопански сгради въ учителските земеделски институти, срѣдни и практически земеделски училища.

Като излагамъ горното, моля, г-да народни представители, да разгледате и гласувате приложения тукъ законопроектъ, заедно съ подробната таблица за разхода.

Гр. София, декемврий 1941 г.

Министър на финансите: Д. Божиловъ“

(Ето текстътъ на законопроекта:

ЗАКОНОПРОЕКТЪ

за извънреден бюджетен кредит по бюджета на Министерството на земеделието и държавните имоти за 1942 бюджетна година въ размър на 60.000.000 л.

Чл. 1. Разрешава се извънреден бюджетен кредит по бюджета на Министерството на земеделието и държавните имоти за 1942 бюджетна година въ размър на 60.000.000 л., който се разпредѣля по параграфи, съгласно съ приложената подробна таблица.

Чл. 2. Разходите по този извънреден бюджетен кредитъ да се покриватъ: а) 50.000.000 л. отъ постѣпленията отъ заема, сключенъ отъ Българската земеделска и кооперативна банка на основание закона за сключване заемъ, въ размър на 200.000.000 л., отъ Българската земеделска и кооперативна банка за нуждите на Министерството на земеделието и държавните имоти, публикуванъ въ „Държавен вестникъ“ брой 262, отъ 25 ноемврий 1941 г.; б) 10.000.000 л. отъ постѣпленията отъ заема, сключенъ отъ Българската земеделска и кооперативна банка на основание закона за сключване заемъ въ размър на 10.000.000 л. отъ Българската земеделска и кооперативна банка, за закупуване на полски непокрити имоти и постройка на сгради за нуждите на Срѣдното земеделско училище въ гр. Плевенъ, публикуванъ въ „Държавен вестникъ“, брой 124, отъ 10 юний 1941 г.

ПОДРОБНА ТАБЛИЦА

за разходите по извънредния бюджетен кредит по бюджета на Министерството на земеделието и държавните имоти за 1942 бюджетна година въ размър на 60.000.000 л.

§	Буква	Наименование на разхода	Искать се кредити лева
1		Постройка на училищни и стопански сгради; откупуване на мѣста — нужди за учителските земеделски институти, срѣдните и практически земеделски училища:	
	а	гр. Пазарджикъ — училищна сграда пансионъ	5.000.000
	б	гр. Кюстендилъ —	2.000.000
	в	Русе — „Образцовъ чифликъ“	4.000.000
	г	гр. Айтосъ	3.000.000
	д	гр. Свишовъ	2.500.000
	е	гр. Разградъ	2.500.000
	ж	с. Пордимъ, Плевенско	1.500.000
	з	с. И очериново Дупнишко	2.000.000
	и	с. Две-могили, Плевенско	2.000.000
	к	гр. Ихтиманъ	2.500.000
	л	с. Бълг. изворъ, Тетевенско	2.500.000
	м	гр. орна-Срѣховица	3.000.000
	н	гр. Златица	2.000.000
	о	гр. Карнобатъ	2.500.000
	п	гр. Неврокопъ	2.500.000
	р	с. Павликени, Търновско	1.500.000
	с	с. Гавренъ, Никополско	2.500.000
	т	гр. Пирдопъ	2.500.000
	у	гр. Асеновградъ	2.500.000
	ф	София — откупуване на мѣсто за практическо училище по декоративно градинарство	1.000.000
		Всичко	50.000.000
2		Закупуване на полски непокрити имоти; постройка на училищни сгради; плащане премии по конкурса за изготвяне планове за училищни сгради:	
	а	гр. Плевенъ — закупуване на полски непокрити имоти, постройка на училищни сгради, плащане премии по конкурса за изготвяне планове на училищни сгради	10.000.000
		Всичко	10.000.000
		А всичко	60.000.000

Забележка. Въ случай че частъ отъ предвиденитѣ суми въ тази таблица останатъ неизразходвани, министърътъ на финанситѣ, по искане на министра на земедѣлието и държавнитѣ имоти, може да разреши, съ заповѣдъ, тия свободни суми да се използватъ за усилване кредититѣ по останалитѣ строежи по тази таблица.)

Председателстващъ Никола Захариевъ: Които г-да народни представители приематъ на първо четене законопроекта за извънреденъ бюджетенъ кредитъ по бюджета на Министерството на земедѣлието и държавнитѣ имоти за 1942 бюджетна година въ размѣръ на 60.000.000 л., моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. Законопроектътъ ще бѣде изпратенъ въ комисията.

Дневниятъ редъ е изчерпанъ.

Г-да народни представители! Ще вдигнемъ заседанието.

Председателството, въ съгласие съ правителството, предлага следния дневенъ редъ за утрешното заседание, четвъртъкъ, 18 декемврий 1941 г., 15 ч.:

1. Първо четене законопроекта за бюджета на държавата за 1942 бюджетна година — изложение на министъра на финанситѣ.

Които приематъ този дневенъ редъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Вдигамъ заседанието.

(Вдигнато въ 16 ч. 30 м.)

Подпредседателъ: НИКОЛА ЗАХАРИЕВЪ

Секретари: { АТАНАСЪ ЦВѢТКОВЪ
ГЕОРГИ МИХАЙЛОВЪ

Началникъ на Стенографското отделение: ДОНЧО ДУКОВЪ